

บทที่ 4

วิธีดำเนินการทดสอบ

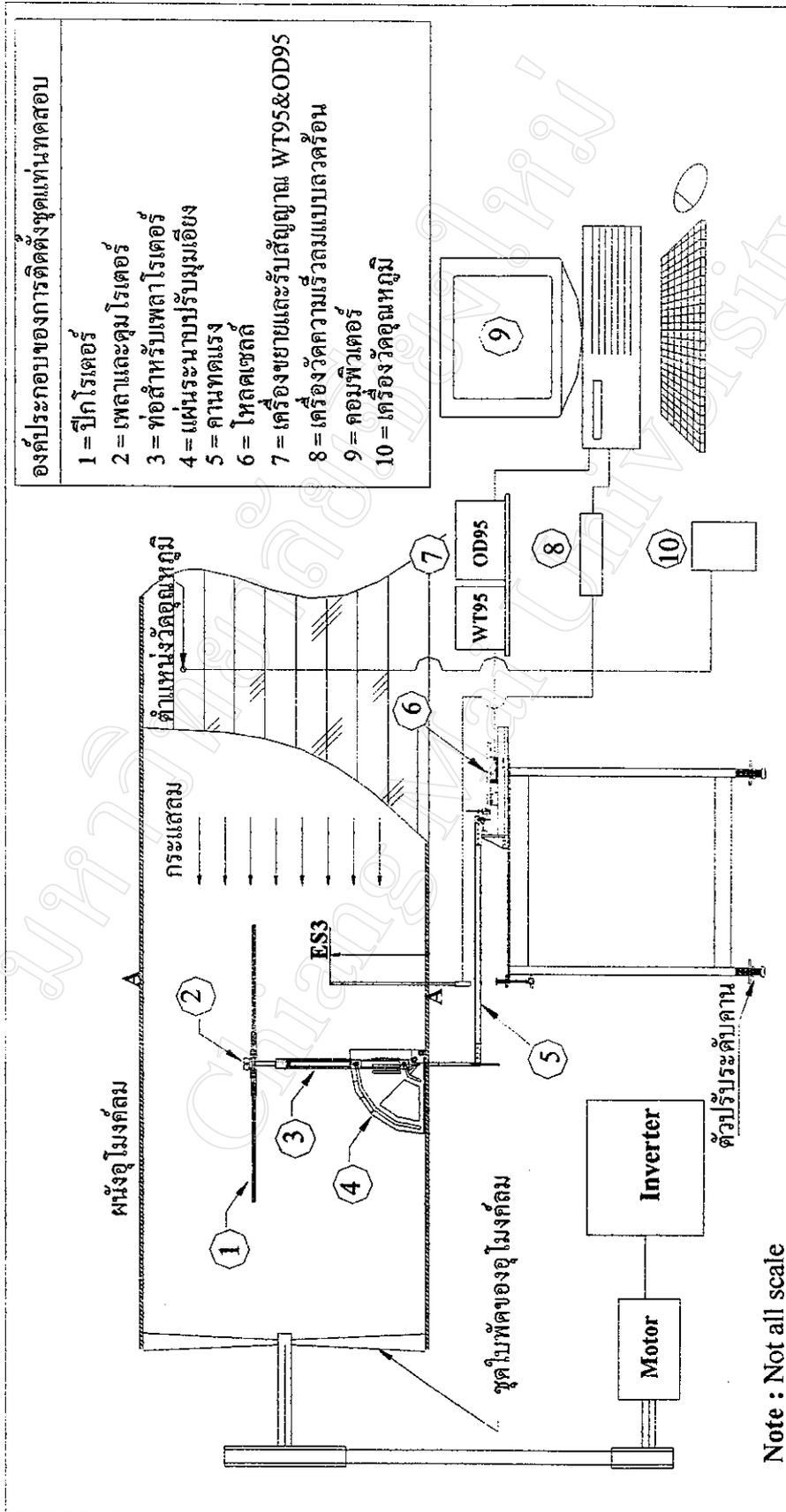
สำหรับงานวิจัยนี้จะทำการทดสอบหาแรงยกที่เกิดขึ้นในแนวแกนเพลารอเตอร์ของชุดแทนทดสอบโรเตอร์ออดีโร และคำนวณหาแรงยกโดยใช้ทฤษฎีเบลดอิมเพกต์และการสูญเสียที่ปลายปีกในสถานะออดีโร

การดำเนินการทดสอบจะแบ่งออกเป็นสองขั้นตอนคือ ขั้นตอนแรกจะเป็นการทดสอบชุดแทนทดสอบโรเตอร์ออดีโรที่จำลองขึ้น สำหรับในส่วนที่สองจะเป็นขั้นตอนการสร้างโปรแกรมการคำนวณโดยใช้ทฤษฎีทั้งสอง โดยจะดำเนินการทดสอบเป็นลำดับดังนี้

4.1 การทดสอบแรงยกในแนวแกนเพลารอเตอร์ของชุดแทนทดสอบโรเตอร์ออดีโร

4.1.1 กำหนดความเร็วลมที่ใช้ในการทดสอบเป็นความเร็วต่ำอยู่ในช่วง 4 ถึง 8 เมตรต่อวินาที ซึ่งผลจากการทดสอบอุโมงค์ลม (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ก) จะพบว่าสามารถสร้างความเร็วลมในช่วงนี้โดยการตั้งความถี่ให้แก่เครื่องปรับรอบมอเตอร์ที่ 15 17 20 23 และ 25 เฮิรท์ ซึ่งจะใช้สร้างความเร็ว v_1 , v_2 , v_3 , v_4 และ v_5 เมตรต่อวินาที เพราะที่ความถี่ 15 เฮิรท์ เป็นความถี่เริ่มต้นที่ชุดใบพัดของอุโมงค์ลมสามารถทำให้เกิดกระแสลมที่มีความเร็วเพียงพอทำให้ชุดโรเตอร์สามารถทำงานโดยประมาณความเร็วอยู่ในช่วง 4.3 ถึง 4.6 เมตรต่อวินาที

4.1.2 ทำการติดตั้งชุดแทนทดสอบโรเตอร์ออดีโรในอุโมงค์ลมดังแสดงในรูปที่ 4.1 ด้วยการประกอบชุดโรเตอร์เข้ากับชุดคานทดสอบและนำไปติดตั้งในอุโมงค์ลม นำแท่งวัดความเร็วของเครื่องวัดความเร็วลมมาสอดเข้าไปทางด้านใต้ของอุโมงค์ลม โดยให้จุดเซ็นเซอร์ที่อ่านค่าความเร็วลมวางอยู่ที่ตำแหน่งที่เหมาะสม ที่ซึ่งในที่นี้คือ ตำแหน่ง ES3 บนภาคตัด A-A ของอุโมงค์ลม (ดูเพิ่มเติมได้ในรูปที่ ก2. ของภาคผนวก ก) และเชื่อมการทำงานของเครื่องวัดความเร็วลมเข้ากับคอมพิวเตอร์ผ่านทางสายเคเบิลและติดตั้งเทอร์โมคัปเปิลเข้ากับผนังด้านข้างภายนอกของอุโมงค์ลม จากนั้นจัดตำแหน่งของคานให้ขนานกับแนวระดับโดยปรับที่ฐานของแท่งวางคานให้ได้ในแนวระดับและทำการเชื่อมต่อสัญญาณของโพลเซอร์เข้าสู่เครื่องขยายและรับสัญญาณ WT 95 และ OD 95 และต่อไปยังคอมพิวเตอร์

รูปที่ 4.1 แสดงการติดตั้งชุดแทนทดรอบโรเตอร์ออกได้ใจโรในอุโมงค์

4.1.3 ปรับับสัญญาณของเครื่องขยายสัญญาณ WT 95 เพื่อขยายสัญญาณของการรับแรงสูงสุด 100 กิโลกรัมจากโหลดเซลล์ให้เป็น 20 กิโลกรัม ทั้งนี้เพราะช่วงการใช้งานในการวัดแรงยกสูงสุดของการทดสอบจะไม่เกิน 20 กิโลกรัม โดยที่การขยายสัญญาณสามารถขยายเพิ่มขึ้นหรือต่ำกว่า 20 กิโลกรัมได้ แต่ต้องขึ้นกับขนาดโหลดสูงสุดของโหลดเซลล์ที่ใช้ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ค.

4.1.4 เริ่มทดสอบโดยตั้งมุมเอียงโรเตอร์ไว้ที่ตำแหน่งศูนย์องศาตั้งแสดงในรูปที่ 4.1 และถอดปีกออกจากชุดโรเตอร์เพื่อทดสอบหาแรงเนื่องจากเพลลาและคัม โรเตอร์ที่ไม่ติดปีกซึ่งมีขั้นตอนการทดสอบตามลำดับต่อไปนี้ โดยขั้นตอนที่จะกล่าวถึงนี้สามารถใช้ร่วมกับที่ตำแหน่งมุมเอียง 15, 30 และ 45 องศา

ก. ตั้งความถี่เริ่มต้นให้กับเครื่องปรับรอบมอเตอร์ไว้ที่ 15 เฮิรตซ์ (หรือความเร็วลม v_1) และบันทึกความดันบรรยากาศจากบารอมิเตอร์ พร้อมทั้งปรับสัญญาณเนื่องจากน้ำหนักของชุดแท่นทดสอบที่กดลงบนคานทดสอบให้เป็นศูนย์จากเครื่องขยายสัญญาณ WT 95 ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ค.

ข. บันทึกค่าอุณหภูมิในอุโมงค์ลมจากเครื่องวัดความเร็วลมแบบลวดร้อน และอุณหภูมิบรรยากาศจากเครื่องมือวัดอุณหภูมิ

ค. หลังจากเสร็จจากการบันทึกค่าความดันและอุณหภูมิ ให้เปิดเครื่องวัดความเร็วลมเพื่อเริ่มทำการวัดและบันทึกความเร็วลมลงในแฟ้มข้อมูลที่เลือก และเปิดเครื่องขยายและรับสัญญาณ WT 95 และ OD 95 เพื่อเริ่มบันทึกข้อมูลลงในแฟ้มข้อมูลที่เลือกเช่นกัน จากนั้นจึงเปิดเครื่องปรับรอบมอเตอร์เพื่อให้ออเตอร์ทำงาน

ง. ขณะทดสอบ เมื่อมีกระแสลมไหลผ่านชุดโรเตอร์อย่างต่อเนื่องเครื่องขยายและรับสัญญาณ WT 95 และ OD 95 สามารถแสดงเส้นแนวโน้มของแรงเทียบกับเวลาทุกๆ 2 วินาที บนหน้าจอคอมพิวเตอร์ ในกรณีทดสอบหาแรงเนื่องจากเพลลาและคัม โรเตอร์ที่ไม่ติดปีกนี้จะบันทึกแรงและความเร็วลมที่ค่อยๆเพิ่มขึ้นตามเวลาซึ่งความเร็วลมจะเข้าสู่ค่าสม่ำเสมอก่อน ในขณะที่แรงยังคงเพิ่มอยู่จนกระทั่งสัญญาณของแรงมีความสม่ำเสมออย่างน้อย 60 วินาที จึงสิ้นสุดการบันทึก

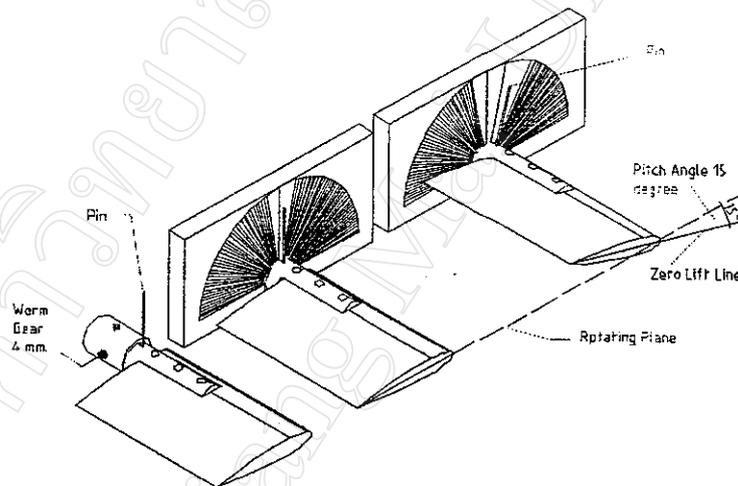
จ. หลังจากบันทึกสัญญาณของแรงได้อย่างน้อย 60 วินาที ให้บันทึกค่าอุณหภูมิในอุโมงค์ลมและบรรยากาศอีกครั้งก่อนที่จะปิดเครื่องวัดความเร็วลม ปิดเครื่องขยายและรับสัญญาณ WT 95 และ OD 95 และปิดเครื่องปรับรอบมอเตอร์เพื่อสิ้นสุดการทดสอบในแต่ละครั้ง

ฉ. จากนั้นให้ปรับสัญญาณของแรงที่หลงเหลือหลังการทดสอบให้เป็นศูนย์ด้วยทุกครั้งและให้เปลี่ยนความถี่ของเครื่องปรับรอบมอเตอร์ เพื่อเพิ่มความเร็วลมเป็น v_2 , v_3 , v_4 และ v_5 เมตรต่อวินาที ในแต่ละความเร็วให้ทำการทดสอบใหม่โดยเริ่มที่ข้อ ข.

4.1.5 เมื่อทำการทดสอบหาแรงเนื่องเพลาและคุม โรเตอร์ที่ไม่ติดปีกที่ตำแหน่งมุมเอียง ศูนย์องศาหรือที่ตำแหน่งมุมเอียงใดมุมเอียงหนึ่งแล้วเสร็จให้ติดตั้งปีกจำนวน 2 ใบ กลับเข้าที่ ตำแหน่งเดิม โดยต่อเข้ากับตัวยึดจับปีกบนคุมโรเตอร์และให้ทำการทดสอบดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ก. เริ่มทดสอบโดยตั้งตำแหน่งมุมพิทช์เริ่มต้นที่ศูนย์องศา สำหรับวิธีในการตั้งมุมพิทช์จะถูกแสดงในรูปที่ 4.2 โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

- ก1. คลายสกรูตัวหนอนเพื่อปลดล็อกทำให้ตัวยึดจับปีกที่ยึดปีกสามารถหมุน
- ก2. นำตัวช่วยปรับพิทช์มาสวมเข้ากับตัวยึดจับปีกที่เชื่อมติดกับคุม โรเตอร์
- ก3. ปรับตัวยึดจับปีกให้ได้มุมที่ต้องการโดยให้เข็มเล็ง (Pin) ช้อนทับกับแนวเส้นมุมมองของตัวช่วยปรับมุมพิทช์ ซึ่งในการทดสอบนี้จะทดสอบภายในช่วงมุมพิทช์เป็นบวก (Positive) ดังนั้นมุมที่ปรับจะมีแนวเส้นที่แรงยกเป็นศูนย์ (Zero Lift Line) ของภาคตัดปีกจะต่ำกว่าระนาบการหมุนของโรเตอร์ (Rotating Plane)

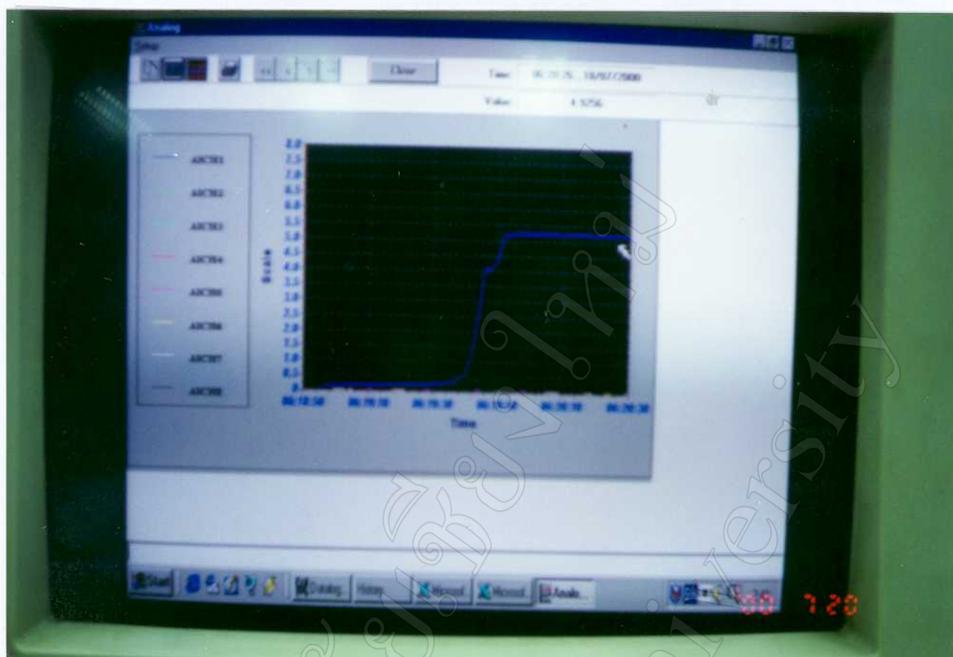

รูปที่ 4.2 แสดงตัวอย่างการปรับมุมพิทช์ของปีกที่มุมพิทช์ 15 องศา

ข. ปรับสัญญาณของเครื่องขยายสัญญาณ WT 95 ใหม่ โดยให้สัญญาณเนื่องจากน้ำหนักของชุดแทนทดสอบโรเตอร์ที่ตกลงบนคานทดสอบเป็นศูนย์ เพราะมีน้ำหนักเพิ่มขึ้นจากการติดตั้งปีก และปรับความถี่ของเครื่องปรับรอบมอเตอร์กลับมาที่ 15 เฮิรตซ์

ค. บันทึกค่าอุณหภูมิในอุโมงค์ลมจากเครื่องวัดความเร็วลมแบบลวดร้อน และอุณหภูมิบรรยากาศจากเครื่องมือวัดอุณหภูมิ

ง. หลังเสร็จจากการบันทึกค่าความดันและอุณหภูมิ ให้เปิดเครื่องวัดความเร็วลมเพื่อเริ่มทำการวัดและบันทึกความเร็วลมลงในแฟ้มข้อมูลที่เลือกใหม่ และเปิดเครื่องขยายและรับสัญญาณ WT 95 และ OD 95 เพื่อเริ่มบันทึกข้อมูลลงในแฟ้มข้อมูลที่เลือกใหม่เช่นกัน จากนั้นจึงเปิดเครื่องปรับรอบมอเตอร์เพื่อให้มอเตอร์ทำงาน

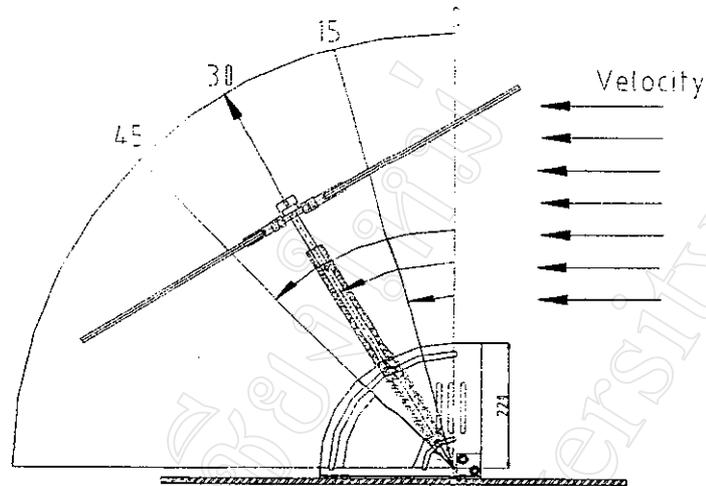
รูปที่ 4.3 แสดงสัญญาณของแรงยกขณะทำการทดสอบจากชุดวัดแรงเทียบกับเวลา

จ. ขณะทดสอบความเร็วลมและแรงยกจะค่อยๆเพิ่มขึ้นตามเวลาซึ่งความเร็วลมจะเข้าสู่ค่าสม่ำเสมอก่อนในขณะที่แรงยกและรอบการหมุนยังคงเพิ่มขึ้น จนกระทั่งเมื่อเครื่องขยายและรับสัญญาณ WT 95 และ OD 95 เริ่มแสดงค่าของแรงยกที่มีความสม่ำเสมอดังแสดงในรูปที่ 4.3 ให้ทำการวัดและบันทึกความเร็วรอบของโรเตอร์ในหน่วยรอบต่อนาที (RPM) ด้วยการยิงสัญญาณจากเครื่องวัดรอบในรูปของแสงไปที่แถบสะท้อนแสงของชิ้นส่วนสำหรับวัดรอบที่ติดตั้งบนคอกโรเตอร์ และการทดสอบจะดำเนินบันทึกค่าความเร็วรอบทุกๆ 15 วินาที จนกระทั่งมีช่วงเวลายืนยันความเร็วรอบอย่างน้อย 60 วินาที จึงสิ้นสุดการบันทึกค่า

ฉ. เมื่อบันทึกความเร็วรอบแล้วเสร็จ ให้บันทึกค่าอุณหภูมิในอุโมงค์ลมและบรรยากาศอีกครั้งก่อนที่จะปิดเครื่องวัดความเร็วลม ปิดเครื่องขยายและรับสัญญาณ WT 95 และ OD 95 และปิดเครื่องปรับรอบมอเตอร์เพื่อสิ้นสุดการทดสอบในแต่ละครั้ง

ช. จากนั้นให้ปรับสัญญาณของแรงที่หลงเหลือหลังการทดสอบให้เป็นศูนย์ด้วยทุกครั้งและให้เปลี่ยนความถี่ของเครื่องปรับรอบมอเตอร์ เพื่อเพิ่มความเร็วลมเป็น v_2 , v_3 , v_4 และ v_5 เมตรต่อวินาที ในแต่ละความเร็วให้ทำการทดสอบใหม่โดยเริ่มที่ข้อ ค.

ซ. (ยกเว้นกรณีทดสอบที่ตำแหน่งมุมเอียงศูนย์องศา) หลังเสร็จจากการทดสอบมุมพิทช์เริ่มต้นที่ตำแหน่งมุมพิทช์ศูนย์องศาหรือมุมพิทช์ใดมุมพิทช์หนึ่งให้เปลี่ยนตำแหน่งของมุมพิทช์ใหม่และเริ่มทำการทดสอบใหม่ที่ข้อ ค.

รูปที่ 4.4 แสดงลักษณะของการปรับมุมเอียงของเพลาโรเตอร์

4.1.6 หลังจากเสร็จสิ้นการทดสอบในหัวข้อ 4.1.4 และ 4.1.5 ตามที่กล่าวผ่านมาข้างต้นให้เริ่มทำการทดสอบใหม่ด้วยการเปลี่ยนตำแหน่งของมุมเอียงเป็น 15 30 หรือ 45 องศา ดังแสดงในรูปที่ 4.4 และทุกครั้งที่เปิดเปลี่ยนตำแหน่งมุมเอียงให้ทำการทดสอบหาแรงเนื่องจากเพลาและคุมโรเตอร์ตั้งได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 4.1.4 สำหรับการแปรค่าของตำแหน่งมุมพิทซ์ในแต่ละตำแหน่งของมุมเอียงซึ่งให้ทำการทดสอบหาแรงยกตั้งได้กล่าวไว้ในหัวข้อ 4.1.5 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ก. ที่ตำแหน่งมุมเอียง 0 องศา ตั้งตำแหน่งมุมพิทซ์ที่ 0 องศา เพียงตำแหน่งเดียว
  - ข. ที่ตำแหน่งมุมเอียง 15 องศา ตั้งตำแหน่งมุมพิทซ์ที่ 0 2 6 10 และ 15 องศา
  - ค. ที่ตำแหน่งมุมเอียง 30 องศา ตั้งตำแหน่งมุมพิทซ์ที่ 0 2 6 10 15 และ 30 องศา
  - ง. ที่ตำแหน่งมุมเอียง 45 องศา ตั้งตำแหน่งมุมพิทซ์ที่ 0 2 6 10 15 30 และ 45 องศา
- หากได้ทำการทดสอบจากการแปรค่ามุมพิทซ์ที่ตำแหน่งมุมเอียงใดมุมเอียงหนึ่งที่ตั้งตำแหน่ง 0 15 30 และ 45 องศา จนครบตามที่ได้กำหนดไว้ให้ปรับตำแหน่งของมุมเอียงใหม่ โดยที่การปรับมุมเอียงจะเริ่มตั้งที่ตำแหน่ง 0 15 30 และ 45 องศา ตามลำดับ

จากขั้นตอนการทดสอบที่กล่าวผ่านมาจะทำการทดสอบสองขั้นเป็นอย่างต่ำและสำหรับความดันบรรยากาศจะทำการบันทึกค่าทุกๆ 2 ชั่วโมง ในขณะที่ทำการทดสอบด้วยทุกครั้ง

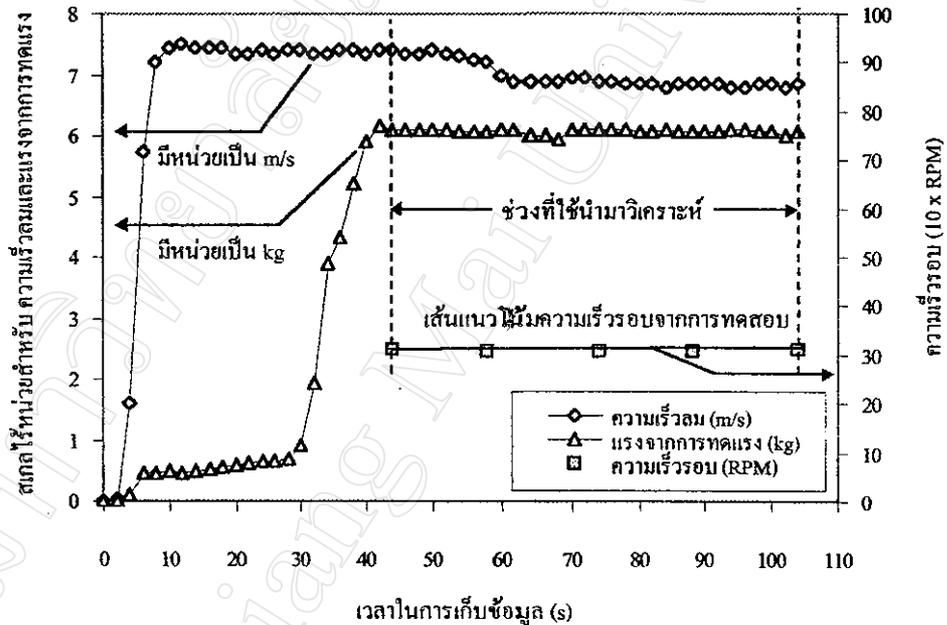
4.1.7 รวบรวมข้อมูลจากการทดสอบทั้งหมดเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ตามลำดับต่อไปนี้คือ

- ก. หาความหนาแน่นของบรรยากาศ (ρ) ซึ่งสามารถประมาณค่าได้จากความดันบรรยากาศและอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดการทดสอบทั้งหมดมีหน่วยกิโลกรัมต่อลูกบาศก์เมตร (kg/m^3) จากสมการดังต่อไปนี้คือ (Walker and Jenkins, 1997)

$$\rho = \frac{1.226 \times 288 \times P}{760 \times (T + 273.15)} \dots\dots\dots(4.1)$$

โดยที่ P คือ ความดันบรรยากาศเฉลี่ยตลอดการทดสอบมีหน่วยเป็นมิลลิเมตรปรอท (mm.Hg)
 T คือ อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดการทดสอบมีหน่วยเป็นองศาเซลเซียส ($^{\circ}C$)

ข. นำข้อมูลที่ได้อคือ แรงยกของโรเตอร์จากการทดสอบ ความเร็วลม และความเร็วรอบในแต่ละตำแหน่งมาเรียงเรียงข้อมูลใหม่ดังแสดงในรูปตัวอย่างที่ 4.5 โดยเลือกใช้ข้อมูลในช่วงที่แรงยกของโรเตอร์ ความเร็วลม และความเร็วรอบมีความสม่ำเสมอเท่านั้น

รูปที่ 4.5 ตัวอย่างแสดงข้อมูลของตัวแปรที่ได้จากการทดสอบและการเลือกช่วงข้อมูลเพื่อใช้คำนวณหาค่าแรงยกของโรเตอร์ ความเร็วลม และความเร็วรอบของแต่ละการทดสอบ

ค. เปลี่ยนค่าแรงยกของโรเตอร์จากการทดสอบ (F_2') ในหน่วยกิโลกรัมให้เป็นค่าของแรงยก (F_2) ในหน่วยนิวตันและแทนค่าลงในสมการการทดสอบดังแสดงในตาราง 4.1 เพื่อกำหนดให้เป็นแรงยกบนโรเตอร์ขณะทำการทดสอบ (สมการจากร่าง 4.1 ได้จากการทดสอบคานก่อนที่ จะเข้าสู่การทดสอบหาแรงยกของโรเตอร์นี้ซึ่งสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ในภาคผนวก ง) จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ทางสถิติ ถ้าห้ปรับเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนในตารางจะหมายถึงค่าความคลาดเคลื่อนเฉลี่ยระหว่างแรงที่ได้จากการแทนค่าในสมการ F_1 เทียบกับแรงที่เกิดขึ้นจริงในการทดสอบคาน โดยแรง F_1 คือ แรงยกบนชุดแทนทดสอบ โรเตอร์อ้อโต้โรในหน่วยนิวตัน

ตาราง 4.1 แสดงสมการการทดแรงของคานในแต่ละมุมเอียง

มุมเอียง	สมการ	จำนวนข้อมูล	R^2	%ความคลาดเคลื่อน
0	$F_1 = 6(10^{-6})F_2^3 - 0.0011F_2^2 + 0.0911F_2$	20	0.9979	11.23
15	$F_1 = 1(10^{-6})F_2^3 - 0.0007F_2^2 + 0.1049F_2$	24	0.9979	10.08
30	$F_1 = 4(10^{-6})F_2^3 - 0.0050F_2^2 + 0.2205F_2$	36	0.9955	10.30
45	$*F_1 = 9.81[0.01311(10^{-6})F_2^3 - 0.1213F_2^2 + 0.3752F_2]$	36	0.9979	4.43

หมายเหตุ : * เป็นสัญลักษณ์ของสมการการทดแรง สำหรับแทนค่าของ F_2' ในหน่วยกิโลกรัม

ง. การวิเคราะห์ทางสถิติจะนำข้อมูลความเร็วลม ความเร็วรอบ และแรงยก F_1 ในหน่วยนิวตัน มาวิเคราะห์หาข้อมูลที่ออกนอกอย่างผิดปกติ (Outlier) ก่อน เพราะเนื่องจากข้อมูลมีจำนวนค่อนข้างมากและมีการกระโดดของข้อมูลอยู่ตลอดเวลา โดยมีวิธีดังต่อไปนี้

ง1. ทำการหาค่าควอ ไคล์ที่ 1 (Q_1) ซึ่งค่าควอ ไคล์ (Quartile) หมายถึง ค่าทางสถิติที่แบ่งข้อมูลทั้งหมดออกเป็น 4 ส่วน เท่าๆกัน ตามขนาดของการกระจาย โดยที่ควอ ไคล์ที่ 1 จะหมายถึงตัวสถิติที่ทำการแบ่งข้อมูล 1 ใน 4 มีค่าน้อยกว่าค่าของมัน

ง2. ทำการหาค่าควอ ไคล์ที่ 2 หรือค่ามัธยฐาน (Median) และควอ ไคล์ที่ 3

ง3. ทำการหาค่าพิสัยระหว่างควอ ไคล์ (IRQ) ซึ่งเป็นค่าที่ได้จากผลต่างระหว่างควอ ไคล์ที่ 3 และ 1 ($Q_3 - Q_1$)

ง4. ทำการหาค่าน้อยสุดของข้อมูล ($Q_1 - 1.5IRQ$) และค่ามากที่สุดของข้อมูล ($Q_3 + 1.5IRQ$) โดยข้อมูลใดก็ตามที่มีค่าน้อยกว่าค่าน้อยสุดหรือมีค่ามากกว่าค่ามากที่สุด ให้ถือว่าเป็นข้อมูลที่ออกนอกอย่างผิดปกติไม่ควรนำมาใช้ในการวิเคราะห์

ง5. นำข้อมูลที่ผ่านมาการวิเคราะห์หาข้อมูลที่ออกนอกอย่างผิดปกติไปคำนวณหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จ. สำหรับแรงยกเฉลี่ยที่ได้ยังถือว่าเป็นแรงยกที่คิดรวมกับแรงเนื่องจากเพลลาและคัมโรเตอร์ ดังนั้นนำค่าแรง (T') และความเร็วลม (v) ที่ได้จากการทดสอบเพลลาและคัมโรเตอร์ที่ไม่คิดปีกมาหาสมการความสัมพันธ์ของแรงที่แปรผันกับความเร็วลมยกกำลังสองของแต่ละมุมเอียงคือ $T'_{0,15,30,45}(v^2)$ จากนั้นนำมาห้กออกจากแรงยกเฉลี่ยของแต่ละตำแหน่งเพื่อเป็นแรงยกที่ต้องการสำหรับนำไปใช้เปรียบเทียบสมรรถนะกับแรงยกที่ได้จากการคำนวณ

ฉ. นำตัวแปรที่ได้จากการทดสอบคือ ความเร็วลม ความเร็วรอบในแต่ละตำแหน่งของมุมพิทช์และมุมเอียง และความหนาแน่นเฉลี่ยตลอดการทดสอบ แทนค่าลงในโปรแกรมคำนวณเพื่อคำนวณหาค่าแรงยกด้วยทฤษฎีเบลดอิลิมินท์และการสูญเสียที่ปลายปีกซึ่งจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

ช. จากนั้นหาค่าแห่งการเอียงของเพลาและมุมพิทช์ของปีกที่ดีที่สุดสำหรับชุดแทนทดสอบ โรเตอร์ข้อดีใจโรจากการพิจารณา แรงยกในแนวแกนเพลา แรงต้านของการเคลื่อนที่ในแนวระดับ และรวมถึงสัมประสิทธิ์แรงยกซึ่งได้กล่าวถึงวิธีและผลการวิเคราะห์ในบทต่อไป

4.2 วิธีคำนวณทางโปรแกรม

การคำนวณ โดยใช้ทฤษฎีเบลดคิเลียและ การสูญเสียที่ปลายปีกจะมีขั้นตอนการคำนวณเหมือนกัน ดังนั้นเพื่อให้การใช้งานโปรแกรมเป็นไปอย่างสะดวกจะสร้าง โปรแกรมการคำนวณสำหรับทฤษฎีทั้งสองและนำมารวมกันเพื่อให้ผู้ใช้ได้เลือกใช้งาน โดยในโปรแกรมสามารถแยกพิจารณาการคำนวณออกเป็นสามขั้นตอน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.1 การคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แรงยกและสัมประสิทธิ์แรงต้าน

เป็นขั้นตอนที่ใช้สำหรับคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แรงยกและสัมประสิทธิ์แรงต้าน จากสมการความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์แรงยกกับมุมปะทะและความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์แรงต้านกับสัมประสิทธิ์แรงยก

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์แรงยกกับมุมปะทะสามารถจัดให้อยู่ในรูปของสมการดังต่อไปนี้ โดยอ้างอิงสมการ (2.4) คือ

$$C_l = k_1 \alpha + \alpha_0 \quad \dots\dots\dots(4.2)$$

โดยที่ k_1 คือ ค่าความชันระหว่างสัมประสิทธิ์แรงยกกับมุมปะทะของภาคตัดปีกที่เลือกใช้
 α_0 คือ ค่าสัมประสิทธิ์แรงยกที่มุมปะทะเป็นศูนย์

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์แรงต้านกับสัมประสิทธิ์แรงยกสามารถจัดให้อยู่ในรูปของสมการ (2.6) ได้คือ

$$C_d = C_{d0} + k_2 C_l^2 \quad \dots\dots\dots(4.3)$$

โดยที่ k_2 คือ ค่าคงที่ที่สามารถหาได้จากข้อมูลของสัมประสิทธิ์แรงต้านและสัมประสิทธิ์แรงยก
 C_{d0} คือ ค่าของสัมประสิทธิ์แรงต้านเมื่อแรงยกเป็นศูนย์หรือไม่เกิดแรงยก

จากสมการ (4.2) และ (4.3) จะเลือกวิธีสร้างสมการจากการประยุกต์การถดถอยแบบเชิงเส้นกับข้อมูลไม่เชิงเส้นสำหรับข้อมูล n ข้อมูล ซึ่งเป็นระเบียบวิธีที่ง่ายสำหรับการสร้างสมการเส้นตรงซึ่งมีรูปสมการคือ (สมการ (4.3) สามารถประยุกต์ให้อยู่ในรูปของสมการเส้นตรง)

$$f(x) = a_0 + a_1x \quad \dots\dots\dots(4.4)$$

โดยที่ a_0 และ a_1 คือ ค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่าแต่สามารถคำนวณหาค่าได้จากเงื่อนไขที่ว่าสมการเส้นตรงที่ประดิษฐ์ขึ้นมานี้จะก่อให้เกิดค่าความผิดพลาดโดยเฉลี่ยที่น้อยที่สุดจากข้อมูล n ข้อมูล โดยจะแทนค่าความผิดพลาดด้วยสัญลักษณ์ E ที่สามารถเขียนให้อยู่ในรูปสมการคือ (ปราโมทย์ เฑาะอำไพ 2542)

$$E = \sum_{i=1}^n [y_i - (a_0 + a_1x)]^2 \quad \dots\dots\dots(4.5)$$

โดยที่ i คือ จำนวนข้อมูลใดๆ

สมการ (4.5) สามารถคำนวณหาค่าคงที่ที่ไม่ทราบค่า a_0 และ a_1 ด้วยวิธีกำลังสองน้อยสุด (Least Squares) ซึ่งทำจากวิธีการหาค่าต่ำสุดของความผิดพลาดคือ $\frac{\partial E}{\partial a_0} = 0$ และ $\frac{\partial E}{\partial a_1} = 0$ จากเงื่อนไขดังกล่าวนี้สามารถเขียนอยู่ในรูปของเมทริกซ์ได้ดังนี้คือ (ปราโมทย์ เฑาะอำไพ 2542)

$$\begin{bmatrix} n & \sum_{i=1}^n x_i \\ \sum_{i=1}^n x_i & \sum_{i=1}^n x_i^2 \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} a_0 \\ a_1 \end{Bmatrix} = \begin{Bmatrix} \sum_{i=1}^n y_i \\ \sum_{i=1}^n x_i y_i \end{Bmatrix} \quad \dots\dots\dots(4.6)$$

ซึ่งเมื่อแก้ระบบสมการ (4.6) สามารถหาค่าคงที่ a_0 และ a_1 ได้คือ

$$a_0 = \frac{\left(\sum_{i=1}^n y_i\right)\left(\sum_{i=1}^n x_i^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i y_i\right)\left(\sum_{i=1}^n x_i\right)}{n\left(\sum_{i=1}^n x_i^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i\right)^2} \quad \dots\dots\dots(4.7)$$

และ

$$a_1 = \frac{n\left(\sum_{i=1}^n x_i y_i\right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i\right)\left(\sum_{i=1}^n y_i\right)}{n\left(\sum_{i=1}^n x_i^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n x_i\right)^2} \quad \dots\dots\dots(4.8)$$

ดังนั้นจากสมการ (4.7) และ (4.8) ค่าคงที่ α_0 และ k_1 ของสมการ (4.2) สามารถคำนวณได้จากสมการดังต่อไปนี้

$$\alpha_0 = \frac{\left(\sum_{i=1}^n c_{li}\right)\left(\sum_{i=1}^n \alpha_i^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n \alpha_i c_{li}\right)\left(\sum_{i=1}^n \alpha_i\right)}{n\left(\sum_{i=1}^n \alpha_i^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n \alpha_i\right)^2} \dots\dots\dots(4.9)$$

และ

$$k_1 = \frac{n\left(\sum_{i=1}^n \alpha_i c_{li}\right) - \left(\sum_{i=1}^n \alpha_i\right)\left(\sum_{i=1}^n c_{li}\right)}{n\left(\sum_{i=1}^n \alpha_i^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n \alpha_i\right)^2} \dots\dots\dots(4.10)$$

จากนั้นแทนค่าคงที่ α_0 และ k_1 จากสมการ (4.9) และ (4.10) ลงในสมการ (4.2) สำหรับค่าคงที่ C_{d0} และ k_2 ของสมการ (4.3) จะมีรูปแบบสมการคือ

$$C_{d0} = \frac{\left(\sum_{i=1}^n c_{di}\right)\left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2)^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2) c_{di}\right)\left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2)\right)}{n\left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2)^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2)\right)^2} \dots\dots\dots(4.11)$$

และ

$$k_2 = \frac{n\left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2) c_{di}\right) - \left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2)\right)\left(\sum_{i=1}^n c_{di}\right)}{n\left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2)^2\right) - \left(\sum_{i=1}^n (c_{li}^2)\right)^2} \dots\dots\dots(4.12)$$

จากนั้นแทนค่าสมการ (4.11) และ (4.12) ลงในสมการ (4.3) และทำการตรวจสอบสมการที่สร้างขึ้นด้วยสัมประสิทธิ์การตัดสินใจหรือ R^2 (Coefficient of Determination) สำหรับสมการความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์แรงยกกับมุมปะทะค่า R^2 หาได้จาก (Chapra and Canale, 1988)

$$R_{C_1}^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (c'_i - \bar{c}_1)^2}{\sum_{i=1}^n (c_{li} - \bar{c}_1)^2} \dots\dots\dots(4.13)$$

ส่วนสมการความสัมพันธ์ระหว่างสัมประสิทธิ์แรงต้าน กับสัมประสิทธิ์แรงยกค่า R^2 หาได้จาก

$$R_{C_d}^2 = \frac{\sum_{i=1}^n (C'_{di} - \overline{C_d})^2}{\sum_{i=1}^n (C_{di} - \overline{C_d})^2} \dots\dots\dots(4.14)$$

โดยที่ C'_i และ C'_d คือ ค่าสัมประสิทธิ์แรงยกและแรงต้านที่ได้จากสมการ $\overline{C_l}$ และ $\overline{C_d}$ คือ ค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์แรงยกและแรงต้านของข้อมูลทั้งหมดตามลำดับ

จากสมการ (4.9) ถึง (4.14) นำมาเขียน โปรแกรม โดยมีลำดับขั้นตอนการทำงานดังแสดงใน รูปที่ 4.6 โดยมีรูปแบบการทำงานคือ โปรแกรมจะรับค่าตัวแปรของมุมปะทะ สัมประสิทธิ์แรงต้าน และสัมประสิทธิ์แรงยกที่ป้อน จากนั้นจะเข้าสู่กระบวนการวนซ้ำเพื่อหาค่าคงที่ α_0 k_1 C_{d0} และ k_2 ซึ่งจะสิ้นสุดการทำงานเมื่อ ได้สมการและทราบค่า R^2 ของทั้งสองสมการ

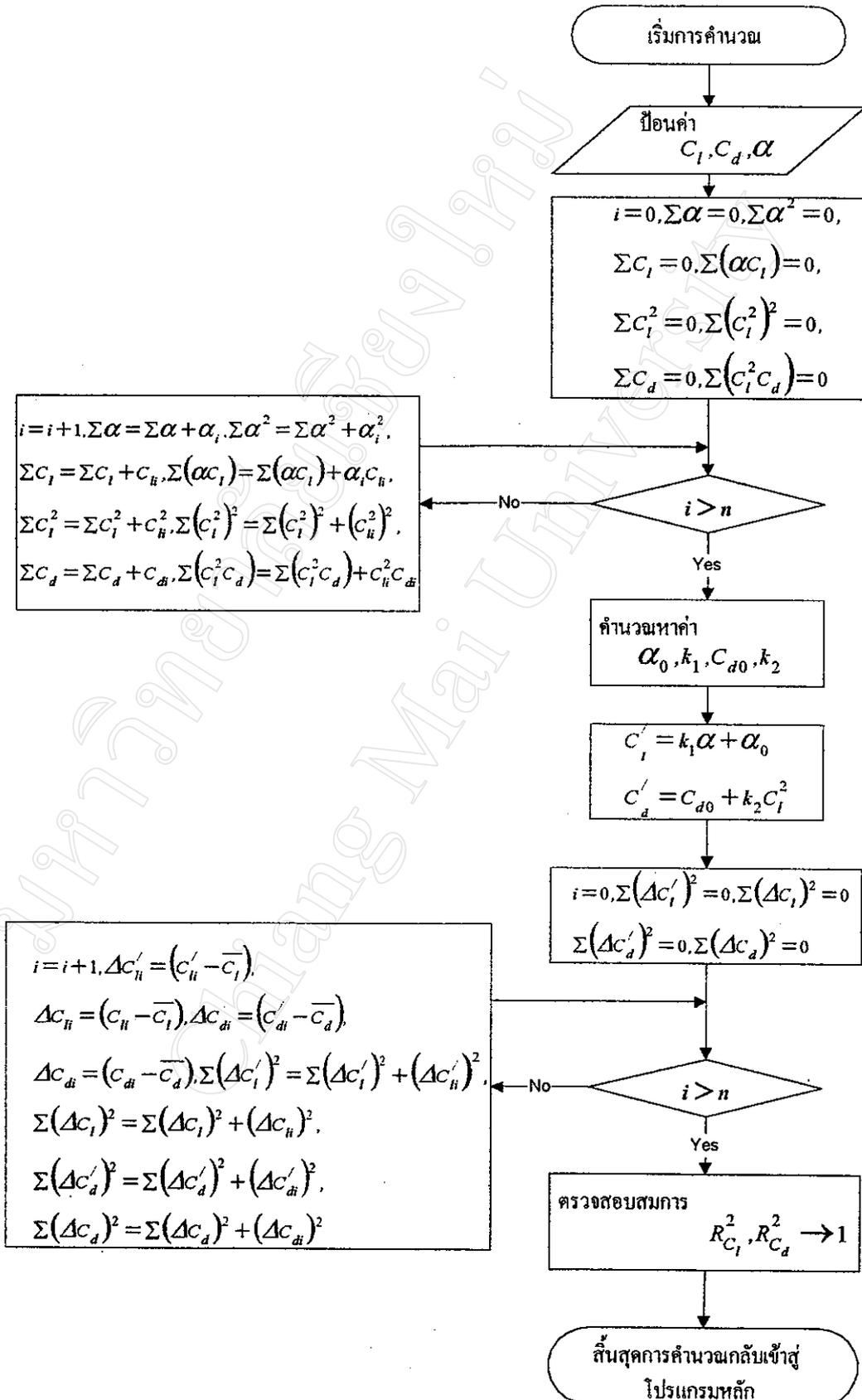
ตรวจสอบการทำงานของโปรแกรม โดยการป้อนค่าตัวแปรทั้งสามของภาคตัดปีก NACA 0015 จากคู่มือ Rice ดังแสดงในตาราง 4.2 และผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณด้วยโปรแกรมจะถูก แสดงในตาราง 4.3

ตาราง 4.2 ตัวอย่างของ α C_l และ C_d ของภาคตัดปีก NACA 0015

α	C_l	C_d	α	C_l	C_d
-8	-0.600	0.030	2	0.150	0.012
-6	-0.450	0.020	4	0.300	0.015
-4	-0.300	0.015	8	0.600	0.030
-2	-0.150	0.012	12	0.900	0.060
0	0	0.010	16	1.200	0.095

ตาราง 4.3 ผลลัพธ์ของตัวอย่างการคำนวณทางโปรแกรมด้วยวิธีการประยุกต์การถดถอยแบบเชิงเส้นกับข้อมูลไม่เชิงเส้น (ความสัมพันธ์ใช้ได้ที่ $-8^\circ \leq \alpha \leq +16^\circ$)

ความสัมพันธ์	สมการ	จำนวน	ค่ารากกำลังสอง R^2	%ความคลาดเคลื่อน
C_l กับ α	$C_l = 0.075\alpha$	10	1	0
C_d กับ C_l	$C_d = 5.9543(10^{-2})C_l^2 + 9.6701(10^{-3})$	10	0.9982	4

รูปที่ 4.6 แสดงแผนผังการคำนวณเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แรงยกและสัมประสิทธิ์แรงต้าน

4.2.2 การคำนวณหาค่าแรงยกข้อได้ใจโรบนภาคคัตย่อยๆ ของปีก

เป็นขั้นตอนการคำนวณหาค่าแรงยกที่ระยะรัศมี r ใดๆของปีกหมุนโดยประกอบด้วยตัวแปรที่สำคัญดังต่อไปนี้คือ ความเร็วลม (v) ความเร็วรอบ (ω) มุมเอียง (δ) มุมพิทช์ (β) มุมการไหล (ϕ) ความดัน (P) อุณหภูมิ (T) ระยะคอรัค (c) รัศมีวงนอกของโรเตอร์ (r_2) รัศมีคัมปีกหมุน (r_1) จำนวนปีก (B) และแฟคเตอร์การไหลภายในแนวแกนและระนาบการหมุน (a และ b) สำหรับแฟคเตอร์ a และ b จะเป็นตัวแปรที่ไม่ทราบค่าแต่สามารถคำนวณหาได้โดยใช้ระเบียบวิธีนิวตัน-ราฟสัน (Newton-Raphson Method) ซึ่งเป็นระเบียบวิธีแบบเปิดที่เริ่มจากค่าเริ่มต้นเพียงค่าเดียวและอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ได้โดยรวดเร็ว

วิธีนิวตัน-ราฟสันนั้น ตั้งอยู่บนรากฐานของการใช้อนุกรมเทย์เลอร์ (Taylor Series) สำหรับ n ตัวแปรซึ่งสามารถเขียนได้ในรูปแบบดังนี้ (ปราโมทย์ เคชะอำไพ 2542)

$$\sum_{j=1}^n \frac{\partial f_i}{\partial x_j} \Delta x_j = -f_i \quad \dots\dots\dots(4.15)$$

ถ้าหากมีระบบสมการที่ประกอบด้วยสองสมการย่อยดังนั้น n เท่ากับ 2 และอันดับ i และ j เท่ากับ 1 และ 2 ($i, j = 1, 2$) ทำให้สมการ (4.15) สามารถเขียนในรูปแบบของเมตริกซ์ได้ดังนี้

$$\begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1} & \frac{\partial f_1}{\partial x_2} \\ \frac{\partial f_2}{\partial x_1} & \frac{\partial f_2}{\partial x_2} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \Delta x_1 \\ \Delta x_2 \end{Bmatrix} = - \begin{Bmatrix} f_1 \\ f_2 \end{Bmatrix} \quad \dots\dots\dots(4.16)$$

สำหรับการแก้สมการไม่เชิงเส้นที่ประกอบด้วย n สมการ วิธีของนิวตัน-ราฟสัน จะนำไปสู่สมการในรูปแบบของ

$$\begin{matrix} [J] & \{\Delta x\} & = & - & \{f\} \\ \cdot & \cdot & & & \cdot \\ (n \times n) & (n \times 1) & & & (n \times 1) \end{matrix} \quad \dots\dots\dots(4.17)$$

โดยที่ $[J]$ คือ ค่ายาโคเบียนเมตริกซ์ (Jacobian Matrix) และ $\{\Delta x\}$ เป็นเวกเตอร์ของการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์ของราก x_i โดยที่ i เท่ากับ 1 2 ... n ที่เกิดขึ้นในการทำซ้ำแต่ละครั้ง สำหรับเวกเตอร์ $\{f\}$ ประกอบด้วยฟังก์ชัน f_i โดย i เท่ากับ 1 2 ... n ที่ขึ้นอยู่กับ x_i การทำซ้ำจะเกิดขึ้นจนกระทั่ง x_i จะลู่เข้าหาผลลัพธ์ที่ถูกต้องแล้วฟังก์ชัน f_i เหล่านี้จะมีค่าเท่ากับศูนย์

ในการคำนวณหาค่าแฟคเตอร์ a และ b ของการคำนวณโดยคิดรวมการสูญเสียที่ปลายปีก จะประกอบด้วยสมการ 2 สมการย่อยคือ สมการ f_a และ f_b จากสมการ (2.27) และ (2.28) คือ

$$f_a = (1-a)^2 \frac{\sigma C_l \cos \phi}{\sin^2 \phi} \left(1 + \frac{C_d}{C_l} \tan \phi \right) - 4aF(1-aF) \quad \dots\dots\dots(4.18)$$

และ $f_b = (1-a)^2 \frac{\sigma C_l}{\sin \phi} \left(1 - \frac{C_d}{C_l \tan \phi} \right) - 4bF(1-aF) \lambda \quad \dots\dots\dots(4.19)$

สำหรับการคำนวณด้วยทฤษฎีเบลคดิลิเมนต์ค่าแฟคเตอร์ F ของสมการ (4.18) และ (4.19) มีค่าเป็นหนึ่ง

จากอนุกรมเทย์เลอร์ที่ประกอบด้วยสองสมการ สามารถเขียนในรูปแบบของเมตริกซ์ได้ ดังนี้คือ (ปราโมทย์ เคะระอำไพ 2542)

$$\begin{bmatrix} \frac{\partial f_a}{\partial a} & \frac{\partial f_a}{\partial b} \\ \frac{\partial f_b}{\partial a} & \frac{\partial f_b}{\partial b} \end{bmatrix} \begin{Bmatrix} \Delta a \\ \Delta b \end{Bmatrix} = - \begin{Bmatrix} f_a \\ f_b \end{Bmatrix} \quad \dots\dots\dots(4.20)$$

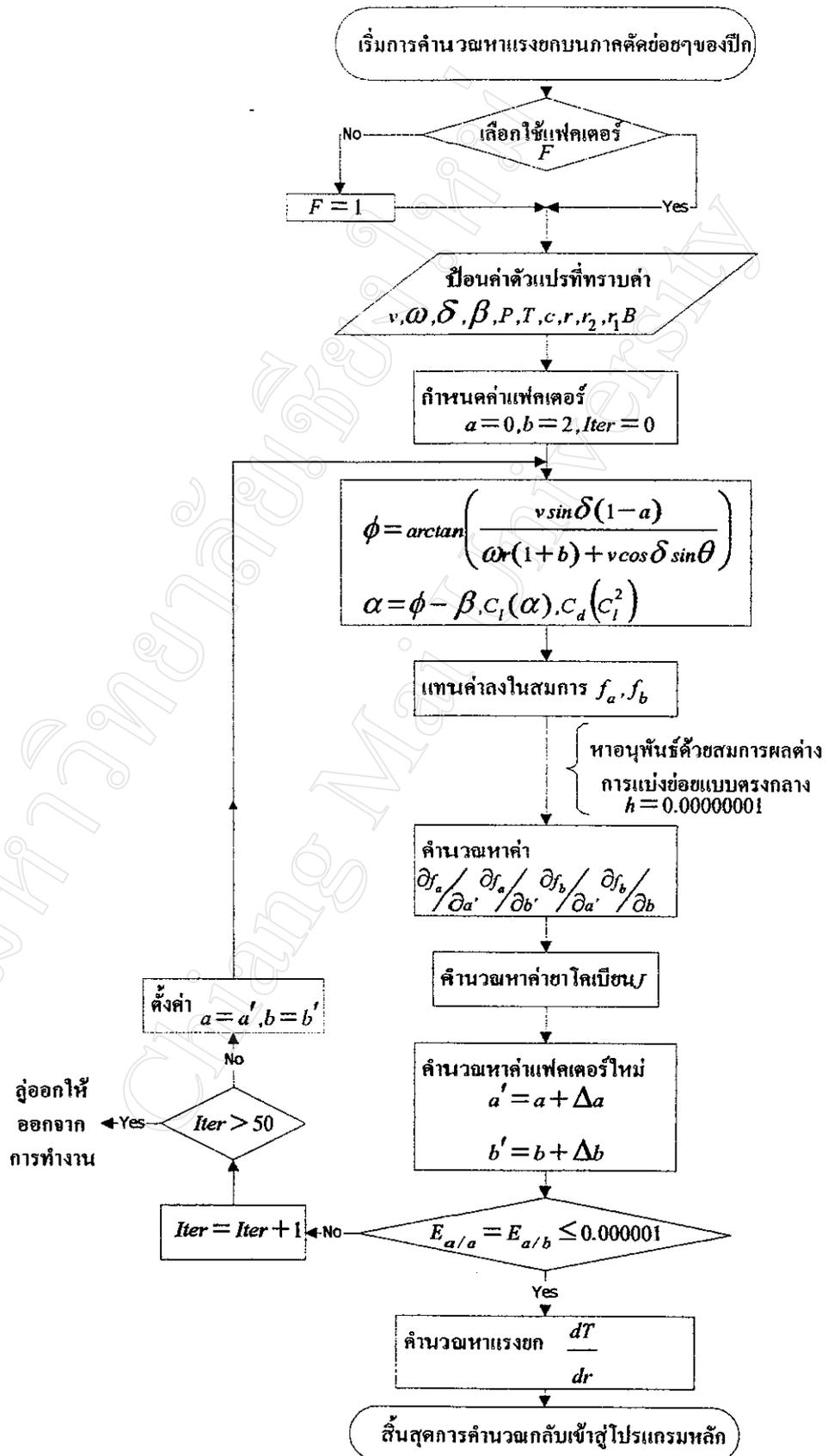
ขนาดของยาโคเบียน (Jacobian) คือ

$$J = \frac{\partial f_a}{\partial a} \frac{\partial f_b}{\partial b} - \frac{\partial f_a}{\partial b} \frac{\partial f_b}{\partial a} \quad \dots\dots\dots(4.21)$$

ดังนั้นค่าแฟคเตอร์ a และ b ใหม่ที่ใช้สำหรับการวนซ้ำ ซึ่งจะแทนสัญลักษณ์ด้วย a' และ b' โดยมีรูปสมการดังต่อไปนี้

$$a' = a + \left[\frac{-f_a \frac{\partial f_b}{\partial b} + f_b \frac{\partial f_a}{\partial b}}{J} \right] \quad \dots\dots\dots(4.22)$$

และ $b' = b + \left[\frac{-f_b \frac{\partial f_a}{\partial a} + f_a \frac{\partial f_b}{\partial a}}{J} \right] \quad \dots\dots\dots(4.23)$

รูปที่ 4.7 แสดงแผนผังการคำนวณหาค่าแรงยกบนภาคตัดขั้วของปีก

นำสมการ (4.18) ถึง (4.23) มาเขียนโปรแกรมโดยมีลำดับขั้นตอนการทำงานดังแสดงในรูปที่ 4.7 โดยมีรูปแบบการทำงานคือ เริ่มต้นจากการเลือกวิธีการคำนวณโดยใช้ทฤษฎีเบลคอดิเมนต์หรือการสูญเสียที่ปลายปีก จากนั้นจึงรับค่าของตัวแปรที่ป้อนดังได้กล่าวในตอนต้นเพื่อเข้าสู่การคำนวณแบบวนซ้ำซึ่งกระบวนการวนซ้ำจะเกิดขึ้นจนกระทั่ง a และ b เข้าสู่หาผลลัพธ์ที่ต้องการโดยตั้งเกณฑ์ให้มีค่าความผิดพลาดสัมพัทธ์โดยประมาณของแฟคเตอร์ a ($E_{a/a}$) และ b ($E_{a/b}$) ไม่น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.000001 เปอร์เซ็นต์ และกำหนดจำนวนการทำซ้ำไม่เกิน 50 ครั้ง ถ้ามากกว่านี้ถือว่าลู่ออกไม่สามารถหาคำตอบได้

$$E_{a/a} \leq 0.000001 \% \quad \dots\dots\dots(4.24)$$

และ $E_{a/b} \leq 0.000001 \% \quad \dots\dots\dots(4.25)$

โดยในรูปที่ 4.7 ค่า *Iter* เป็นค่าที่ใช้บอกครั้งที่ของการทำซ้ำ

เมื่อกระบวนการวนซ้ำสามารถเข้าสู่ผลลัพธ์ที่ซึ่งจะทำให้ทราบค่าตัวแปรทั้งหมดและนำค่าตัวแปรที่ได้แทนค่าลงในสมการ (2.33) เพื่อคำนวณแรงยกบนภาคตัดย่อยๆของปีก

$$\frac{dT}{dr} = (1-a)^2 \sigma \frac{C_l \cos \phi}{\sin^2 \phi} \left[1 + \frac{C_d}{C_l} \tan \phi \right] \frac{1}{2} \rho v_s^2 2\pi r \quad \dots\dots\dots(2.33)$$

สำหรับวิธีการหาอนุพันธ์จะคำนวณด้วยสมการผลต่างการแบ่งย่อยแบบตรงกลางที่ให้ค่าความผิดพลาดอันดับ h^2 จากอนุกรมเทย์เลอร์ I ตัวแปร (ปราโมทย์ เคะระอำไพ 2542)

$$f'(x_i) = \frac{f(x_i+h) - f(x_i-h)}{2h} + o(h^2) \quad \dots\dots\dots(4.26)$$

โดยที่ h คือ ค่าเปลี่ยนแปลงของตัวแปรต้นซึ่งลู่ออกสู่ศูนย์

เมื่อประยุกต์ใช้กับสมการสองสมการสองตัวแปรผลลัพธ์ที่ได้คือ

$$\frac{\partial f_a}{\partial a} = \frac{f_a(a+h_a, b) - f_a(a-h_a, b)}{2h} \quad \dots\dots\dots(4.27)$$

$$\frac{\partial f_b}{\partial a} = \frac{f_b(a+h_a, b) - f_b(a-h_a, b)}{2h} \quad \dots\dots\dots(4.28)$$

$$\frac{\partial f_a}{\partial b} = \frac{f_a(a, b+h_b) - f_a(a, b-h_b)}{2h} \dots\dots\dots(4.29)$$

และ $\frac{\partial f_b}{\partial b} = \frac{f_b(a, b+h_b) - f_b(a, b-h_b)}{2h} \dots\dots\dots(4.30)$

โดยที่ในการคำนวณนี้จะกำหนด h_a และ h_b มีค่า 0.00000001

ตรวจสอบการทำงานของโปรแกรมสำหรับการหาค่าด้วยวิธีนิวตัน-ราฟสัน โดยสมมติสมการอย่างง่ายขึ้นมา 2 สมการ 2 ตัวแปร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นดังแสดงในตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ผลลัพธ์ของตัวอย่างการหาค่าด้วยวิธีนิวตัน-ราฟสัน สำหรับ 2 สมการ 2 ตัวแปร

สมการ	ค่าเริ่มต้น	จำนวนการวนซ้ำ	คำตอบที่ได้
$Y = x_2 - x_1 - 1$	$x_1 = 2$	2	$x_1 = 1$
$Y = x_2^2 + x_1 - 5$	$x_2 = 2$		$x_2 = 2$

4.2.3 การคำนวณหาค่าแรงยกที่เกิดขึ้นบนโรเตอร์ออดีใจโร

เป็นขั้นตอนการคำนวณหาแรงยกที่เกิดขึ้นบนโรเตอร์ เริ่มแรกจะหาค่าอินทิกรัลของแรงยก ($\frac{dT}{dr}$) ตลอดรัศมีของปีกหมุนโดยใช้วิธีซิมป์สัน 1/3 แบบหลายช่วง (Multiple-Segment Simpson' 1/3 Method)

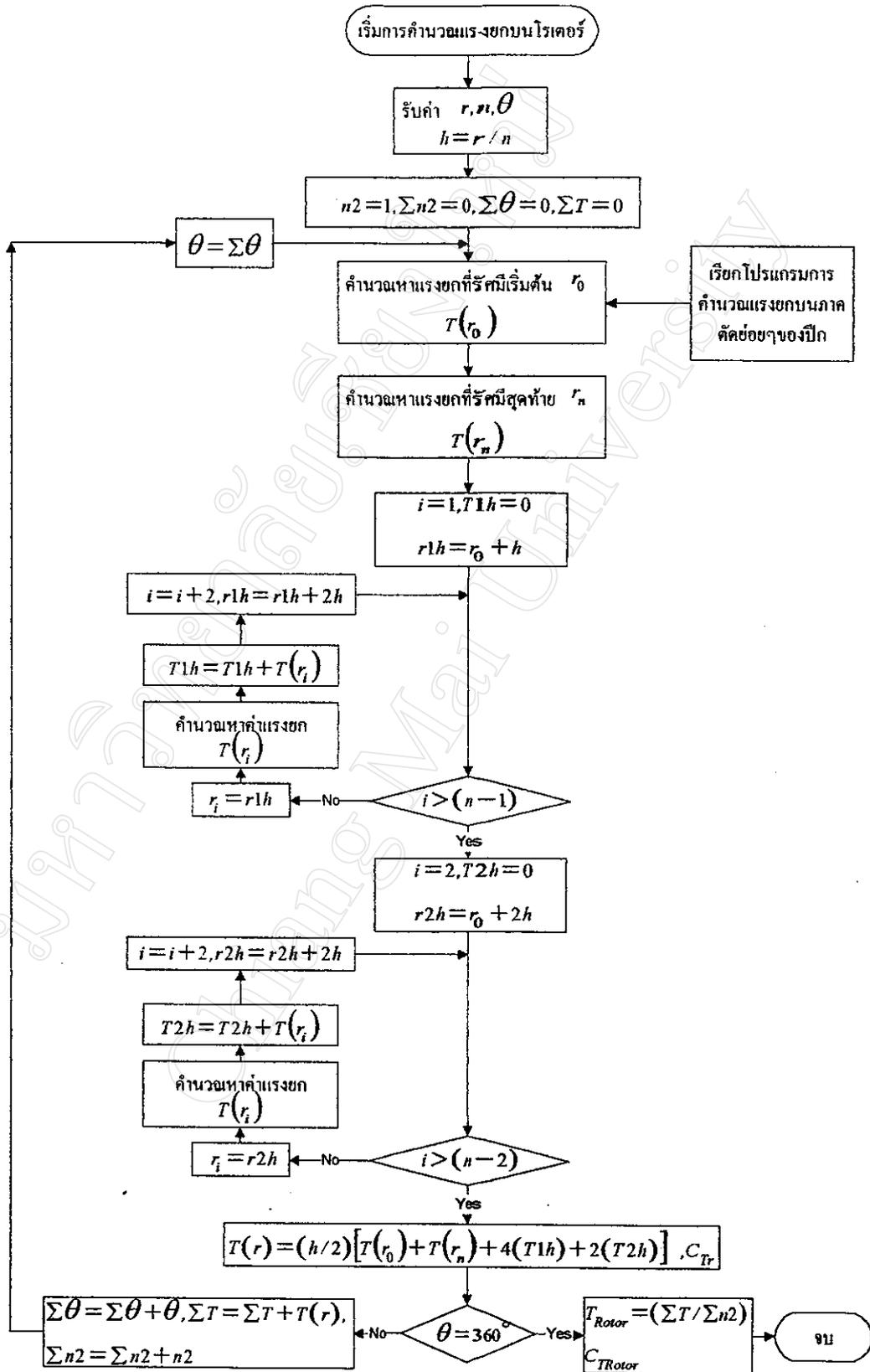
จากกฎของซิมป์สันจะแบ่งรัศมีช่วง r_1 ถึง r_2 ทั้งหมดนั้นออกเป็น n ช่วงย่อยๆ โดยที่ความกว้างของแต่ละช่วงย่อย (h) คือ (ปราโมทย์ เคะอำไพ 2542)

$$h = \frac{r_2 - r_1}{n} \dots\dots\dots(4.31)$$

สมการของการหาค่าอินทิกรัลของฟังก์ชัน $f(x)$ ที่กำหนดให้ในช่วง $u \leq x \leq v$ นั่นคือ

$$I = \int_u^v f(x) dx \dots\dots\dots(4.32)$$

ถ้าต้องการหาค่าอินทิกรัลนี้ออกเป็น $n / 2$ ช่วง โดยเริ่มจาก $x_0 \leq x \leq x_2$ $x_2 \leq x \leq x_4$ เรื่อยไปจนถึงช่วง $x_{n-2} \leq x \leq x_n$ ดังนี้คือ

รูปที่ 4.8 แสดงแผนผังการคำนวณหาค่าแรงยกบนโรเตอร์อัตโนมัติ

$$I = \int_{x_0}^{x_2} f(x)dx + \int_{x_2}^{x_4} f(x)dx + \dots + \int_{x_{n-2}}^{x_n} f(x)dx \quad \dots\dots\dots(4.33)$$

เมื่อประยุกต์กฎของซิมป์สันลงในแต่ละช่วงจะได้สมการอินทิกรัลของซิมป์สันที่ใช้ในการคำนวณ

$$I = \frac{h}{3} \left[f(x_0) + f(x_n) + 4 \sum_{i=1,3,5}^{n-1} f(x_i) + 2 \sum_{i=2,4,6}^{n-2} f(x_i) \right] \quad \dots\dots\dots(4.34)$$

และเมื่อนำมาใช้ในการคำนวณหาแรงยก $T(r)$ ตลอดความยาวปีกสมการที่ได้มีรูปแบบดังนี้

$$T(r) = \left(\frac{r_2 - r_1}{3n} \right) \left[T(r_0) + T(r_n) + 4 \sum_{i=1,3,5}^{n-1} T(r_i) + 2 \sum_{i=2,4,6}^{n-2} T(r_i) \right] \quad \dots\dots\dots(4.35)$$

โดยที่ r_2 และ r_1 คือ รัศมีนอกสุดของ โรเตอร์และรัศมีคูมปีกหมุน มีหน่วยเป็น เมตร (m)

จากนั้นนำสมการ (4.31) และ (4.35) มาเขียนโปรแกรมโดยมีลำดับขั้นตอนการทำงาน ดังแสดงในรูปที่ 4.8 โดยมีรูปแบบการทำงานคือ เริ่มจากกำหนดจำนวนช่วงรัศมีปีกออกเป็น n ย่อยๆ โดยที่จำนวนย่อย n ที่กำหนดต้องเป็นเลขคู่เท่านั้น จากนั้นคำนวณค่าแรงยกของปีกในแต่ละ รัศมีย่อยๆ โดยการทำการซ้ำจนได้แรงยกตลอดรัศมี นำค่าที่ได้แทนลงในสมการ (4.35) เพื่อหาค่าแรงยก ตลอดรัศมีปีก แต่จุดประสงค์ในการคำนวณแรงยกโรเตอร์อโอไดโรคือ ต้องการคำนวณหาแรงยก ตลอดระนาบการหมุนเนื่องจากคิดผลกระทบจากความเร็วลมที่เข้าหาระนาบการหมุน (v_c) โดย เพิ่มมุมการหมุน (θ) ทีละ 1 องศา (เป็นค่าที่ใช้ในการคำนวณสำหรับการวิจัยครั้งนี้) หรือแล้วแต่ ความต้องการของผู้ใช้จนครบรอบการหมุน 360 องศา และสำหรับจำนวนของมุมการหมุนทั้งหมด คือ $\sum n2$

นำค่าแรงยกทั้งหมดที่คำนวณได้ในแต่ละมุมการหมุนมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อคิดเป็นแรงยกที่เกิด ขึ้นบนโรเตอร์ ($\bar{T}$) ด้วยสมการต่อไปนี้

$$\bar{T} = T_{Rotor} = \frac{\sum_{\theta=1}^{360} (T_\theta)}{\sum n2} \quad \dots\dots\dots(4.36)$$

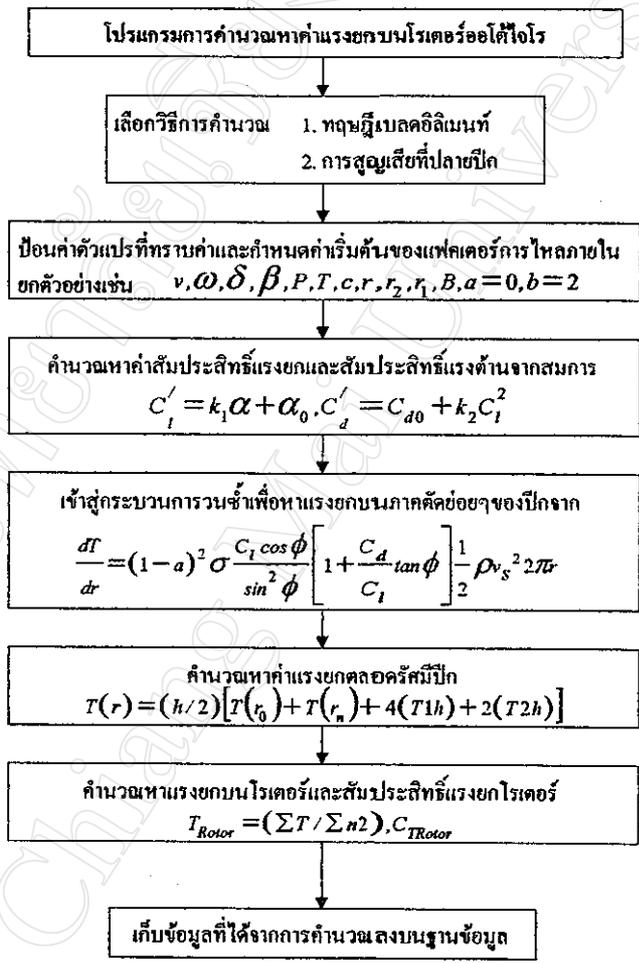
และค่าสัมประสิทธิ์แรงยกสามารถคำนวณได้จากการแทนค่าแรงยกจากสมการ (4.36) ลง ในสมการ (4.37)

$$C_T = \frac{\bar{T}}{\frac{1}{2} \rho v_s \sin \delta \pi (r_2^2 - r_1^2)} \quad \dots\dots\dots(4.37)$$

ตรวจสอบการทำงานของโปรแกรมสำหรับการอินทิกรัลด้วยวิธีซิมป์สัน 1/3 แบบหลายช่วง โดยสมมติสมการอย่างง่ายขึ้นมา 2 สมการ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ดังแสดงในตาราง 4.5

ตาราง 4.5 การอินทิกรัลด้วยวิธีซิมป์สัน 1/3 แบบหลายช่วงของตัวอย่างสมการ 2 สมการ

สมการ	ช่วงการอินทิกรัล	จำนวนการอินทิกรัล	คำตอบที่ได้
$dy/dx = x^2 + x + 4$	0 - 1	20	$y = 6.3333$
$dy/d\theta = \sin \theta$	$0^\circ - 360^\circ$	20	$y = 0.0000$

รูปที่ 4.9 แสดงแผนผังลำดับขั้นตอนการคำนวณของโปรแกรมที่เขียนขึ้น

4.2.4 การทำงานของโปรแกรม

จากขั้นตอนทั้งหมดที่กล่าวผ่านมาข้างต้นเมื่อนำมารวมกัน สามารถสรุปการทำงานของโปรแกรมดังแสดงในรูปที่ 4.9 โดยมีขั้นตอนดังนี้คือ

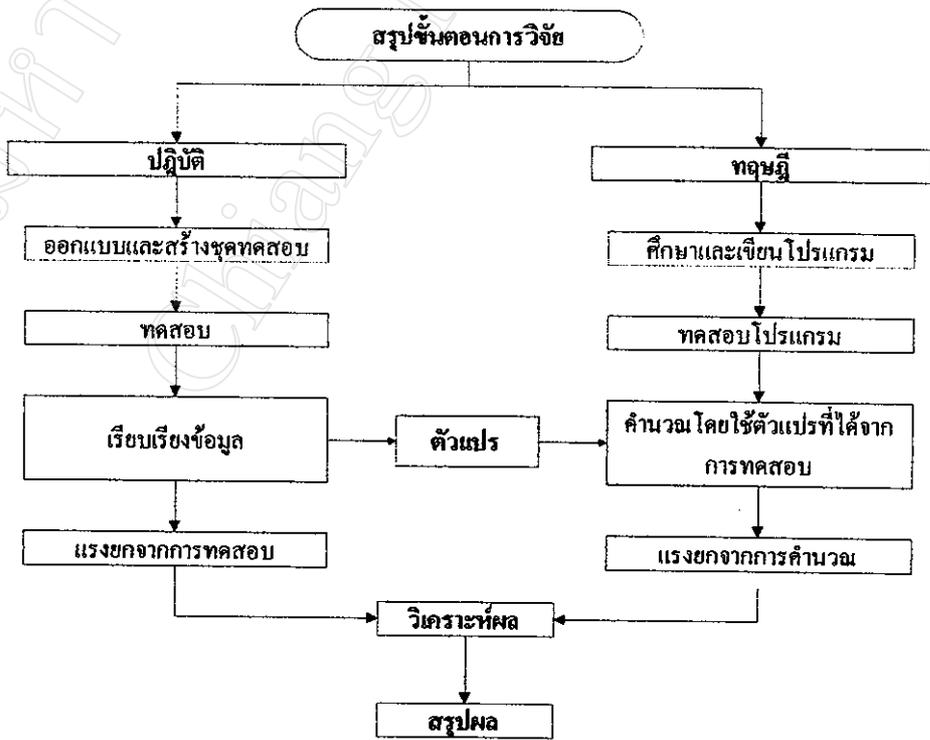
ก. เลือกวิธีการคำนวณจากทฤษฎีเบลดอลิเมนต์หรือการสูญเสียที่ปลายปีก

ข. ป้อนและรับค่าตัวแปรทั้งหมดรวมทั้งค่าสัมประสิทธิ์แรงยก สัมประสิทธิ์แรงต้าน และมุมปะทะ

- ค. คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แรงยกและสัมประสิทธิ์แรงต้านจากสมการความสัมพันธ์ของสัมประสิทธิ์แรงยกกับมุมปะทะและสัมประสิทธิ์แรงต้านกับสัมประสิทธิ์แรงยก
- ง. เข้าสู่กระบวนการทำซ้ำ เพื่อคำนวณหาแรงยกบนภาคตัดย่อยๆของปีกตลอดครีมีปีก
- จ. คำนวณหาแรงยกของปีกโดยการอินทิเกรตหาแรงยกตลอดครีมีปีก
- ฉ. คำนวณหาแรงยกเฉลี่ยตลอดระนาบการหมุนของโรเตอร์จากค่าของแรงยกบนปีกตั้งแต่มุมการหมุน θ ที่ 0 จนถึง 360 องศา โดยจำนวนการคำนวณถูกแทนด้วยสัญลักษณ์ $\Sigma n2$
- ช. บันทึกค่าที่ได้จากการคำนวณลงในฐานข้อมูล

ท้ายสุดนี้สามารถสรุปขั้นตอนการวิจัยได้ดังแสดงในรูปที่ 4.10 และผลของความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบสมรรถนะแรงยกของการทดสอบและแรงยกของการคำนวณด้วยทฤษฎีทั้งสองจะอยู่ในรูปเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนเฉลี่ยของแต่ละมุมพิทซ์ที่ได้จากการแปรค่าของความเร็วลมภายในช่วงไม่เกิน 8 เมตรต่อวินาทีโดยยึดผลของแรงยกจากการทดสอบเป็นหลัก ดังนั้นเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนสามารถหาได้จาก

$$\% \text{ความคลาดเคลื่อน} = \frac{\text{แรงยกของการทดสอบ} - \text{แรงยกของการคำนวณ}}{\text{แรงยกของการทดสอบ}} \times 100 \dots\dots\dots(4.38)$$

รูปที่ 4.10 แสดงแผนผังสรุปขั้นตอนการวิจัย